

A szkizofréniában jelentkező szociálkognitív és metakognitív deficitek kezelési lehetősége Magyarországon – A Metakognitív Tréning

Témavezető: Dr. Kuritárné Dr. Szabó Ildikó

Intézet: Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Magatartástudományi Intézet

A szkizofrénia multiplex kauzalitású, fiatal korban kezdődő, krónikus és progrediáló megbetegedés, melynek élettartam prevalenciája világszerte 1% körül mozog. Az általa okozott funkcióromlás alkalmazkodási, iskolai és foglalkoztatási problémákhoz vezet. Elsődleges kezelési módja a farmakoterápia, ami az akut állapotok kezelésében és megelőzésében hatékonynak bizonyult, azonban az életminőséget leginkább rontó kognitív deficitekre nézve hatása csekély.

Előadásunk célja egy olyan randomizált, kontrollált, multicentrikus egyszeres vak, utánkövetéses hatásvizsgálat kutatási tervének bemutatása, melyet egy hazánkban eddig még nem alkalmazott meta- és szociálkognitív fejlesztést célzó strukturált, számítógép asszisztált, kiscsoportos, 16 ülésből álló tréningprogram hatékonyságával kapcsolatban végzünk. A Metakognitív Tréning a Hamburgi Egyetem által kifejlesztett eljárás (Moritz és mtsai., 2014), melynek fordítása és hazai viszonyokra történő adaptálása megtörtént (Fekete & Vass, 2014). Az eddigi külföldi hatásvizsgálatok főként az általános tünettanra és egyes szociálkognitív funkciókra koncentráltak. Saját kutatásunk részletesebb elemzést tűzött ki célul: monitorozni kívánjuk a szociális kogníció valamennyi alterületének (érzelemfelismerés, szociális percepció, mentalizáció, attribúciós stílus) változásait, emellett megvizsgáljuk a tréning hatását a szkizofréniában releváns neurokognitív funkciókat (figyelmi, memória és végrehajtó funkciók) illetve az általános tünettant tekintve is. A szociálkognitív mérésekhez a SZOT, Cartoons, LEAS-HU, ASQ teszteket és Rotter Kontrollhely Kérdőívét alkalmazzunk, a neurokognitív mérések az RBANS és WCST neuropszichológiai eljárásokkal, az általános tünettan vizsgálatát a PANSS segítségével történik. A mérések a tréningen előtt és után, illetve annak lezárulta után hat hónappal történnek négy hazai pszichiátriai intézményben. A kontrollcsoportot farmakoterápiás kezelésben és pszichiátriai gondozásban részesülő betegek képezik.

A tréning folyamatos fejlesztés alatt áll. Legutóbbi változatán hatásvizsgálat még nem történt, eredményeink így nem csak a program hazai bevezetését támogatják, de annak hatásosságával kapcsolatban is fontos információval szolgálhatnak.